

ПОДАРУНКИ

Скільки не казали «Халва» — додатковий імпорتنний збір — солодше економіці не стало

ЗАМІСТЬ БАЛАНСУ — ДИСБАЛАНС

11 червня в Женеві має відбутися чергове засідання тарифного комітету СОТ. Це буде проведено вчоргорючної квітневої розмови стосовно введення Україною додаткового імпорتنного збору. Він був запроваджений розпорядженням Кабінету Міністрів 16 лютого 2015 року в розмірі 10% на агропродовольчі товари та 5% — на промислові.

Це рішення спричинило гостру критику з боку багатьох зарубіжних і вітчизняних фахівців, бізнесу. Дискусії навколо цього питання точаться і донині.

Чи приніс додатковий митний збір полетшення для хворі української економіки? Як він вплинув на виробничу діяльність вітчизняних підприємств? З цими та іншими запитаннями газета звернулася до Олександра БАЛДИНЮКА — президента Асоціації «Укрондипром», яка об'єднує понад 20 провідних виробників кондитерської, крохмалє-паткової та харчової галузі України.

— Хочу одразу зазначити, що до введення в дію додаткового імпорتنного збору члени нашої асоціації, а це такі потужні підприємства і компанії як «Нестле», «Монделіс Україна», «Рошен», Харківська «Бісквітка», незважаючи на девальвацію гривні, могли утримувати обсяги виробництва й навіть робити інвестиції.

На жаль, запровадження на шє одного урядового «ноу-хау» бажаного результату не дало і поставило великий хрест на планах підприємств. Позитивний ефект від цього рішення неочевидний, а негативний — перевисить очікуванню. Додатковий митний збір став одним із тих факторів, які значно погіршили

виробничу діяльність вітчизняних підприємств. Про це красномовно свідчать результати господарської діяльності кондитерської галузі в цьому році. Вони дуже невтішні. Так за січень—квітень 2015 року виробництво солодощів скоротилося на рекордні 45%, а їх експорт — більш як удвічі, якщо порівнювати з відповідним періодом минулого року.

Як пояснюють урядовці, основна мета додаткового імпорتنного збору полягала у збалансуванні платіжного балансу, і відтак — зниження девальвацинного тиску на гривню. В чому ж тоді причина погіршення ситуації для бізнесу?

Уряд намагався зменшити імпоррт. Але замість балансу вийшов дисбаланс. Навто глибока девальвація, яка сягнула 200%, і без додаткового збору цінні імпорнтних готових товарів, таких як побутова техніка, одяг, будівельні матеріали, паливно-мастильні матеріали тощо. Середне українське домогосподарство, доходи якого зменшилися

за останній рік, було вимушене істотно знизити попит на ці товари. Вони стали багатом українцям просто не «то кишені». Відтак і імпоррт знизився.

Але споживачами імпорту є не лише домогосподарства, а й вітчизняні підприємства, які закуповують за кордоном сировину, матеріали, пакування, технології, що їх неможливо придбати в Україні. Причому що вища ступінь переробки української продукції, що більша технологічна складова, що вища створена в Україні додана вартість — то більша імпорнтна складова в собі.

У кондитерській галузі вартість готової продукції на 40% складається з імпорту, а в шоколадній групі імпортна складова сягає 70%. Це — какао-продукти, тропічні горіхи, желеласти, ровачі тощо.

Отже, додаткове імпорнтне мито відразу підвищило собівартість українських солодощів... Так на 4-7%. Це достатньо помітні цифри для такого гострого конкурентного товару, як кондитерська. І негативний результат не

забарився. Україна починає втрачати конкурентоспроможність на традиційних ринках збуту.

Так, наприклад, за перший квартал 2015 року порівняно з аналогічним періодом минулого року поставки кондитерських виробів у натуральному вираженні скоротилися: в Азербайджан — на 43,7%, у Білорусь — на 38,9%, у Киргизстан — на 37,8%, у Таджикистан — на 35%, у Молдову — на 22,4%.

Для низки підприємств, які, наприклад, експортують шоколад, каву, бісквіти, рішення уряду спричинило до 100% втрат, оскільки мито при експорті не повертається.

Виходить, що уряд для збалансування торговельного сальдо запровадив захід, який на імпоррт не вплинув помітно, але завдав відчутного удару по українському експорті. Фактично маємо ефект, зворотний тому, на який очікували. А як це мито вплинуло на внутрішній ринок?

Вони підвищило споживчі ціни, а відтак спричинило падіння обсягів реалізації солодощів в Україні.

За нашими розрахунками, до кінця року зниження обсягів виробництва кондитерських виробів, спричинене додатковим митом, буде менше як 43 тис. тонн, що у вартісному значенні становить близько 2,9 млрд. грн.

Міжних галузях, матиме дуже негативні соціальні наслідки?

Безперечно. Суттєвих втрат зазнають такі галузі, як цукрова, борошана, маслокирова, оскільки кондитери знизять закупівлі вітчизняної сировини. В натуральному вираженні вони становитимуть не менше 23,1 тис. тонн цукру, 11,6 тис. тонн борошна, 1,8 тис. тонн кондитерських жирів, 1,1 тис. тонн кукурудзяної патки тощо.

Як наслідок, суб'єкти господарювання, що виробляють кондитерську продукцію, будуть змушені звільнити близько 4,5 тис. працівників. Власне, перша хвиля звільнень в галузі вже почалася.

— А яких втрат зазнає бюджет?

Зменшення податкових надходжень від підприємств кондитерської і суміжних галузей, виплата допомоги по безробіттю тощо до кінця року становитиме орієнтовно 1,2 млрд. грн.

— Який вихід ви бачите з цієї ситуації?

— Один. Це скасування додаткового імпорнтного збору. Зараз є така нагода, оскільки можна внести зміни до відповідного закону, ухваленного парламентом наприкінці минулого року. Крім цього, Верховний Раді зареєстровано законопроект, який передбачає скасування даного збору. Якщо уряд зовлігатиме з вирішенням цього питання, то економічний колапс і соціальні потрясіння неминучі.